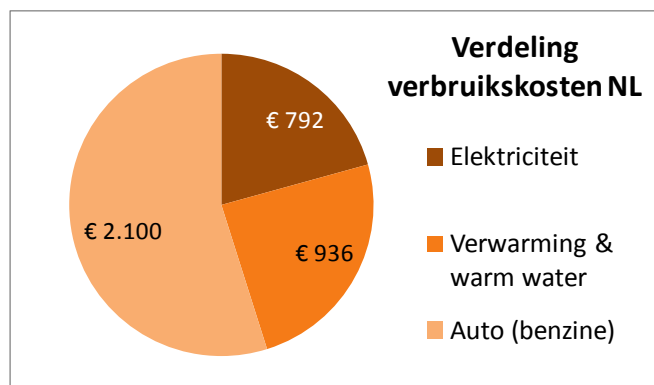
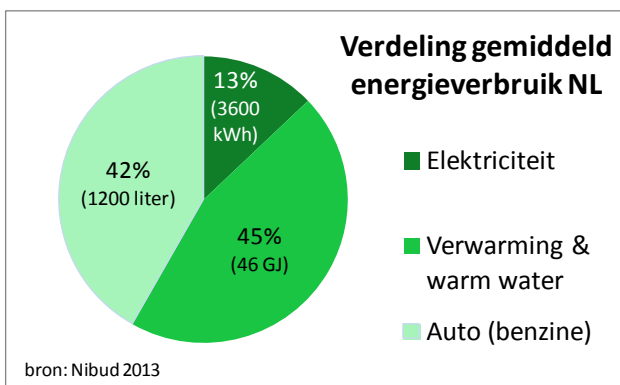

Energie Besparen

Waarmee zet u de grootste stappen in (energie)besparing? Naast de grote maatregelen, zoals de aanschaf van een warmtepomp of van zonnepanelen, kunt u ook invloed hebben op de kleine maatregelen en het gedrag van uw huisgenoten.

Wat verbruiken we aan energie?

De onderstaande grafiek geeft aan wat een gemiddeld Nederlands gezin aan energie verbruikt. Nu hebben we in Bosweide wat grotere huizen met vaak meer bewoners per huis dan gemiddeld. De grafiek geeft een aardige indicatie voor mogelijke besparingen.

De grootste besparingen in energie en geld zijn te behalen door minder gebruik te maken van de auto. Verwarming en water is een goede tweede om op te besparen en daarna het elektriciteitsverbruik.

Auto

De auto is een grootverbruiker van energie. Hoe kunt u besparen?

- Ga vaker **fietsen**: ongeveer 1/3 van alle autoritten is een rit korter dan 5 kilometer. Dit is een afstand die op de fiets goed te doen is, en fietsen is nog gezond ook.
- Tot 10% besparen met **het nieuwe rijden** (www.hetnieuwerijden.nl).
- Heeft u een tweede auto die vrijwel niet wordt gebruikt, overweeg dan een **'deelauto'**, zoals Greenwheels: u reserveert een auto binnen een minuut (met een abonnement vanaf € 5,- per maand). Er staan twee Greenwheels-auto's aan de rand van Bosweide.
- Toe aan een nieuwe auto? Kies een **A- of B-label auto**, en bespaar op brandstof!
- Denkt u ook eens na over een **elektrische auto**. Er zijn er al een aantal in de wijk te vinden (www.anwb.nl/auto/themas/elektrisch-rijden).

Verwarming en warm water

Een gemiddeld Nederlands gezin gebruikt ongeveer 46 GJ voor verwarming en warm water (bron: NIBUD 2013, omgerekend van gas- naar warmteverbruik). Ongeveer 10 GJ van de 46 GJ is voor warm water en 1 GJ kost u ongeveer €25,-. Wat kunt u doen om op de warmterekening te besparen?

- Douche en bad zijn de grootverbruikers van warm water. Douchen in plaats van een bad nemen scheelt al heel veel. Voor een paar euro koopt u een **douche-timer**. Die helpt om snel en toch comfortabel te douchen, en verdient zichzelf binnen een jaar ruimschoots terug. Het bespaart water en energie.
- Warmte is behaaglijk. De **thermostaat op 20°C** in plaats van 21°C scheelt u tot € 90,- per jaar.
- Zet radiatoren alleen aan op plaatsen waar mensen zijn overdag.
- **Thermostaatkranen** helpen om de temperatuur automatisch te regelen. De materiaalkosten zijn € 20,- tot € 30,- de besparing tot € 20,- per jaar.
- Een **klokthermostaat** regelt de verwarming automatisch overdag en 's nachts. Kosten vanaf € 70,- en de besparing tot € 30,- per jaar.
- **Isoleer verwarmingsleidingen** naar de eerste en tweede verdieping, vaak onder trappen of in trapkasten. De warmte die de leidingen daar afgeven is nutteloos. Een investering van nog geen €10,- die binnen een jaar zijn terugverdiend.
- Een **brievenbusborstel** (minder dan € 10,-) weerhoudt de vervelende kou door de brievenbus en bespaart daarmee energie.
- Plak **radiatorfolie** achter de radiatoren. Hiermee voorkomt u dat de muur wordt verwarmd in plaats van de ruimte. Kosten zijn € 10,- tot € 20,-, binnen een jaar terugverdiend.
- Doe de **gordijnen 's avonds dicht**. Via de ramen ontsnapt veel warmte.
- Heeft u alleen **vloerverwarming** als hoofdverwarming in de huiskamer, zet dan de thermostaat niet meer dan 2 graden lager 's nachts. Het opwarmen van de kamer kost anders veel meer energie dan u bespaart.
- Gaat u de badkamer verbouwen, denk dan aan unit die **warmte terugwint uit het afvalwater** van de douche. Investering in materiaal vanaf € 300,- leidt tot een besparing van € 70,- per jaar.
- Een paar huizen in Bosweide maken gebruik van een **warmtepomp** waarmee de rekening van Eneco (verbruik) met 40 tot 60% daalt. Dit vraagt een investering van ongeveer € 3.500,- en levert een besparing op van €450 tot € 700 per jaar. De elektriciteitsrekening stijgt wel met 1000-1400 kWh per jaar (€ 200 – € 300). Dit is te compenseren met een investering in zonnepanelen die 1500 kWh per jaar oplevert.
- De **kruipruimte** is vaak vochtig. Een stevig zeil op de vloer van de kruipruimte maakt de kruipruimte droog waardoor deze minder warmte aan de omgeving onttrekt (fundering en vloer). U kunt ook **vloerisolatie** aanbrengen (www.tonzon.nl).

Elektriciteit

Bij Eneco kost een kWh ongeveer € 0,22. Dit is de basis voor de (variabele) verbruikskosten. Daarnaast betaalt u jaarlijks een vast bedrag voor de aansluiting en krijgt u geld terug via de heffingskorting. Het elektriciteitsverbruik varieert sterk door de gezinssamenstelling.

Het gemiddeld elektriciteitsverbruik in Nederland (bron: Nibud 2013) en kosten (bron: Eneco, Stedin 2013):

Aantal gezinsleden	1	2	3	4	5	6
jaarverbruik (kWh)	2010	3360	4120	4580	5450	7590
verbruikskosten	€ 442	€ 739	€ 906	€ 1.008	€ 1.199	€ 1.670
kosten aansluiting	€ 287,16					
heffingskorting	€ -385,53					
totaal per jaar	€ 344	€ 641	€ 808	€ 909	€ 1.101	€ 1.571

A++

Hoe kunt u besparen op elektriciteit?

- De grootste bijdrage aan de elektriciteitsrekening leveren de **koelkast**, de **diepvries**, de **vaatwasmachine**, de **wasmachine** en de **wasdroger**.
- Als u deze apparaten bij de oplevering van het huis in 2000-2003 heeft aangeschaft, is het financieel interessant om ze te vervangen door een nieuw apparaat uit **de zuinigste energieklassen (A++)**. Dit levert u al gauw een besparing op van meer dan € 150,-. Een **warmtepomp-droger (A++)** zorgt al voor een besparing van € 50,- per jaar, bij gemiddeld gebruik.
- De mechanische ventilatie draait dag en nacht. Dit kost al gauw € 50 tot € 70 per jaar. Een **nieuwe zuinige mechanische ventilatie-unit** kost u ongeveer € 275,- en brengt de kosten per jaar terug naar € 10 tot € 15. Het laten schoonmaken van het ventilatiesysteem zorgt bovendien voor frisse lucht en een lagere energierekening. Dit kost € 100 tot €150. (www.stofomovernatedenken.nl).
- Heeft u vloerverwarming, zet dan een **pompschakelaar** op de pomp of laat deze installeren. De materiaalkosten van ongeveer €70 tot € 90 heeft u na een jaar terugverdiend.
- **Buitenverlichting** bij de voordeur, de garage, het terras of de veiligheidsverlichting onder de dakgoot brandt vaak langdurig. Op sommige plaatsen volstaat een **bewegingsmelder** die de lamp laat aanspringen. Maar voor permanent brandende verlichting bij de voordeur en de dakgoot kan het beste een **spaar- of ledlamp** worden gebruikt. Binnen een jaar verdient u de investering terug en u bespaart 60 tot 80% van de energie. Voor vaak brandende **binnenverlichting** geldt hetzelfde. Voor de meeste gloei- en halogeenlampen zijn er inmiddels volwaardige energiezuinige alternatieven (<http://www.switchmylight.com/bespaar-scan/>).

- Stop de afwasmachine, wasmachine en droger **vol**. Een beperkte vulling kost vaak net zo veel energie. **Wassen op lagere temperaturen** (30° of 45°) leidt tot fors lagere kosten per wasbeurt dan wassen op 60°.
- Ontdooi de **vriezer** op tijd. Veel ijsafzetting betekent dat er veel energie verloren gaat. De vriezer moet dan extra hard werken om te koelen.
- **Reinig** de filters van de wasmachine en afwasmachine minstens eens per half jaar en reinig de machines van binnen met een speciaal schoonmaakmiddel tegen verstoppingen. Het pluizenfilter van de wasdroger reinigt u elke droogbeurt en de condensor elk half jaar. Verstoppingen zorgen voor extra verbruik van de machines. Vergeet de filters van de afzuigkap niet!
- **Hang de was buiten** te drogen als het kan. Dit geeft een besparing van € 2 tot € 4 per keer.
- Schakel **apparaten op stand-by uit** als u ze niet gebruikt. Dit kan met een stekkerdoos met schakelaar of door de stekker uit het stopcontact te trekken. Denk aan TVs, computers, spelcomputers, DVD-spelers, koffiemachines, draadloos netwerk, smartphone-laders, elektrische tandenborstels en dergelijke. Per apparaat scheelt dit € 2 tot € 30 per jaar, afhankelijk van het verbruik.
- Zelf energie opwekken met **zonnepanelen** leidt tot een besparing op uw stroomrekening. Vaak draagt zelf opwekken van energie bij aan een beter bewustzijn van uw eigen energieverbruik. Voor meer informatie verwijzen wij u graag naar onze factsheet Zonnepanelen.
- **Houd uw energieverbruik bij**. Sommige huizen in Bosweide gebruiken een kastje in de meterkast zoals de Qbox (www.qurrent.nl), dat het verbruik registreert. Dit leidt tot een groter bewustzijn van uw eigen energieverbruik, en daarmee vrijwel altijd tot besparing. De investering is vanaf € 90,-.
- Nieuw apparaat nodig? Kijk eens naar het energieverbruik. Zo is een laptop zuiniger dan een desktop computer en een LED-TV zuiniger dan een plasma-TV.

Aanvullende informatie

De informatie uit deze factsheet is samengesteld uit openbare bronnen, zoals:

- MilieuCentraal: onafhankelijke voorlichting op het gebied van milieu en energie (www.milieucentraal.nl)
- Vereniging Eigen Huis: tips om energie te besparen (www.veh.nl)
- NIBUD: onafhankelijk instituut voor huishoudelijke kosten en budgeten (www.nibud.nl)

U kunt uw energieverbruik testen op www.energiebespaarwijzer.nl (Milieu Centraal) en zien waarop u kunt besparen.

Benieuwd wat anderen uit Bosweide aan warmte en elektriciteit verbruiken? Doe mee aan de inventarisatie op www.duurzaambosweide.nl. Dan ziet u meteen hoe u scoort ten opzichte van uw burenl!

Colofon

Dit is een uitgave van de Projectgroep Duurzaam Bosweide op initiatief van de Bewonersvereniging

Factsheet Energie Besparen

Bosweide, financieel ondersteund door het programma Duurzaamheid door Haagsche wijken van de gemeente Den Haag.

Alles uit de uitgave mag met bronvermelding worden gekopieerd.

De inhoud van deze publicatie is met de grootste zorgvuldigheid samengesteld. Wanneer er desondanks toch onjuistheden in voorkomen, aanvaardt de Bewonersvereniging Bosweide daarvoor geen enkele aansprakelijkheid. Ook aanvaardt de Bewonersvereniging geen aansprakelijkheid voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de hierin aangeboden informatie.

Contact

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Projectgroep Duurzaam Bosweide,

info@duurzaambosweide.nl,

www.duurzaambosweide.nl.